FRONTIERELE

(Urmare din pagina I-a)

moră... Nu, nu! Frontierele sunt cercul de foc prin care nu se trece ușor!

De când istoria, popoarele au înțeles însemnătatea frontierelor; de aceia le-au întărit cu cordoane de coloniști: Ungurii, ocupând Ardealul, provincie militară romană, au adus Sași și Secui, încă dela jumătateta veacului al XI-lea, suprimând drepturile românilor băștinași; Turcii, popor de militari, cu instinctul de cuceritori născuți, au încins peninsula balcanică cu castre militare, cu coloniști străjeri, ca siguranță pentru țăria și liniștea statului, la noi, mai toate orașele dunărene au fost ochite și preluate de sultani ca să le fie pavăză de siguranță și porturi economice-militare. Ce să mai aducem și alte pilde! Inutil! Istoria abundă în exemple de această natură: Danzigul de astăzi nu este de cât o ilustrațiune de colonizare teutonică — și, după atâtea veacuri, măr de discordie la frontiera slavo-germană.

Dar frontierele noastre la Tisa și dincolo de Dunăre? Sunt frontiere de veci, ab origine, patrimoniul strămoșesc, proprietate daco-romană, care, revenită la vechea structură geo-politică, nu poate fi înstrăinată de cât cu o condițiune: întâi peirea neamului și apoi renunțarea...

De Ardeal nu mai vorbim: toate pietrele sunt documente; toate ruinele grăesc despre daco romanitatea țării; iar Dobrogea — Scytia minor — țară tracă, apoi romană, cu civilizație latină, cum dovedesc descoperirile arheologice și numizmatice, monumentele și urmele de cetăți, țară stăpânită de cel mai ager prinț creștin, cum îl calificau Turcii pe Voevodul Mircea, cui aparține, de drept și de fapt, juridicește și istoricește, de cât Românilor? Cui altuia? Dar, și din punct de vedere statistic, populația românească depășește pe cea bulgară, de pildă. Ce rost au atunci discuțiile și pretențiunile în jurul chestiunii dobrogene, de cât inveninarea raporturilor între două state, menite, prin vecinătate și comunitate de interese superioare — în vălmășagul neînțelegerilor internaționale — a face cauză comună pentru asigurarea viitorului lor? A fost o vreme se zice când principatul vasal al Bulgariei ar fi dorit ca marele rege Carol I să ia sub aripele vulturilor stindardici ai României țara lor; Carol, adânc politic, scrutător chibzuit al orizontului viitorului, rațional și instinctual a înțeles că neamul românesc nu are veleități exteritoriale, că se mulțumește cu ce este al lui, că vrea să trăească în liniște și pace, în frontierele trasate de providență și vitejia înaintașilor, și... a refuzat... Aceasta e politica țării: cuique suum!

Când e vorba de frontiere însă, de viitorul țării, de demnitatea națiunii, de prestigiul istoric, de moștenirea patrimoniului porunca sună: debellare superbos! Atunci, frontierele se apără; se apără cu energie, până la victorie sau... până la ultimul om...

Marele poet Milton, în genialul lui operă: Paradisul pierdut, vorbind despre Satana și frontierele infernului, zice: marginile infernului se înalță până la cer; ele sunt întărite cu trei rânduri de porți: aceste porți au câte trei lame de aramă, trei lame de fer, trei lame de diamant; ele sunt de nepătruns și sunt îngrădite de un foc ce nu se consumă niciodată...

Atenție: Așa sunt frontierele noastre ale României pacinice, dar hotărîtă la nevoe...

NUȘI TULLIU

Memento

Calendar

JOI, 10 AUGUST

Ortodox: Arhidiacon Laurențiu († 258).
Catolic: Sf-tul Laurențiu († 258).
Protestant: Laurențiu.
Evreesc: 25 Av 5699.
Mahomedan: 23 Gemadi-el-Ahir 1358.

*

Răsăritul soarelui 5.13; apusul soarelui 19.28.

*

Punerea pietrei fundamentale a Castelului Peleș la Sinaia în prezența Domnitorului Carol I (1875).

Radio

JOI, 10 AUGUST

RADIO-ROMANIA
160 kHz. 1875 m. 150 kw.

RADIO-BUCUREȘTI
823 kHz. 364,5 m. 12 kw.

RADIO-EXPERIMENTAL
32.5 m. 9.23 kHz. 300 wați

7: Deschiderea emisiunii.
— Concert de dimineață (discuri): Valentina, rumba de Barry și Fox de Meskill; Tango de Joselito și Tango de Donato; Vis de dragoste după bal, de Czibulka și Vals de de Lincke.
— Gimnastică ritmică.
— Continuarea concertului dimineții (discuri): Potpuriu din „Văduva veselă", de Lehar; Uvertură la „Țar și tesiar", de Lortzing.
— Sfaturi gospodărești și igienice.
— Inchiderea emisiunii.
12: Muzică variată (discuri): Marșul incoronării din „Profetul", de Meyerbeer (orch. filarm. din Berlin, dirij. de Leo Blech); Vals din „Contele de Luxemburg" și Melodie din „Friederica" de Lehar; Cielito lindo și Carmela (voce: Duselina Giannini); Aubade și Vals arabese de Chaminade (pian: Una Bourne); Selecțiuni din „Domnul Beaucaire" de Rosse; Pe o piață japoneză de Koichi Kishi (orch. filarmonică din Berlin, dirij. de autor); Arii din „Boccacio" de Suppé și „Studentul cerșetor" de Millocker (voce: Julius Patzak); Uvertură la „Fra Diavola" de Auber (orch. simfonică din Milano, dirij. de Lorenzo Molajoli).
13: Ora, Sport, Cota Dunării și a barei Sulina.
13.05: Concert de prânz, orchestra Jean Marcu: Arii românești; Șoaptele Dunării, vals de Juiius Fucik; Torna Amore, serenadă de Alfred Zmigrod; N'am să mai plâng, tango de Nello Manzatti (voce: Jean Marcu); Destălnuire, romanță de Basile Lupu (voce: Jean Marcu) și Două hore muntenești.
13.45: Spectacole.
13.55: Continuarea concertului: Vals Capriciu de Covadlo; Când cerul azi e fără nori, romanță veche (voce: Jean Marcu); Hora întreruptă de Jean Marcu.
14.10: Radio-jurnal.
14.30: Continuarea concertului orchestrei Jean Marcu: Din succes în succes, potpuriu de Eric Plessow; Carte poștală, romanță de Cantea (voce: Jean Marcu); Șirengarul, de Roxiner; Te-ai dus din cuibul nostru drag, tango de Nello Manzatti (voce: Jean Marcu); Arii românești.
15.10: Actualități.
19: Ora, Mersul vremii.
19.02: Actualități culturale.
19.17: Concert de după amiază, orchestra Victor Predescu, (voce: Nicu Stoenescu): Cântece de ale țiganilor ruși, potpuriu de valsuri aranjate de Borchert; Au înflorit trandafirii în Sevilla, tango de Vasilescu (voce: Nicu Stoenescu); M'ai făcut să te iubesc-tango de Feraru și Radian; Și ce-ai făcut din inima mea, tango de Paraschivescu (voce: Nicu Stoenescu); Aubadă de Coludi (solo vioară: Victor Predescu); Cu rotogoalele de fum-slow și Când ieși Leano la fereastră, cântec românesc de Nicușor Predescu, (voce: N. Stoenescu); Mi-e inima pustie, vals lent de Dinu Șerbănescu; Te-ai dus din cuibul unui vis, romanță și Arii oltenești.
20: Probleme de gospodărie comunală: Ieftenirea traiului și combaterea speculei, de C. Brăescu.
20.15: Continuarea concertului orchestrei Victor Predescu: Ți-am trimes Ileano trei babe'n pețit, cântec românesc de Tudorel Șerbănescu și Viață, viață, cântec românesc de Mișu Constantinescu (voce: Nicu Stoenescu); Srenada italiană și Două sârbe dela Severin.
20.30: Valsuri, mazurci și poloneze de Chopin (discuri): Vals în la bemol major nr. 1 op. 34 (pian: Arthur Rubinstein); Vals în la bemol major op. 69 (pian: Alexander Braikowski); Mazurca în do diez minor; (pian: Jean Paderewski); Poloneza în la bemol (pian: Ignaz Friedman).
20.50: Concert simfonic german: Simfonia IX, de Beethoven (orch. simf. din Filadelfia, dirij. de Leopold Stokowsky. (discuri).
22: Radio-jurnal (I). Sport.
22.15: Continuarea concertului simfonic german (discuri): Te chem Isuse, de Bach (orch. simf. din Filadelfia, dirij. de Leopold Stokowski); Concertul Brandenburgic nr. 3 în sol major, de J. S. Bach (orch. filarm. din Berlin; dirij. de Wilhelm Furtwaengler).
22.30: Muzică de dans (discuri): Povești din 1001 de nopți, fox de Kudritzki și Fox de Roberts; Paso doble de Novuo și Paso doble de Steurs.
22.45: Radio-jurnal (II).
23: Muzică engleză (discuri): Sonată pentru pian în do minor de John Field (pian: Franck Merrick); Cântec de dimineață și Cântec de noapte, de Elgar (vioară: Arthur Catterall); Elegie și Capriciu de Delius (violoncel: Beatrice Harrison).
23.30: Emisiune românească pentru Anglia:
I. Muzică românească (cu exemplificări).
II. Jurnal în limba engleză (faptele săptămânii).

*

VARȘOVIA, 1339,3 m. 224 kHz. 120 kw. — 20.20. Plăci. 21.25. Pentru țărani. 22. Concert de vioară. 22.30. Teatru radiofonic. 23. Varietăți. 24. Inf. 015. Muzică poloneză.
BUDAPESTA, 549,5 m. 546 kHz. 120 kw. — 21.25. Conf. 21.40. Reportaj. 22.40. Inf. 23. Concert vocal. 23.40. Inf. 24. Plăci. 1.05. Inf.
VIENA, 506,8 m. 592 kHz. 150 kw. — 22.15. Plăci. 23. Inf. 23.30. Concert de orchestră.
PRAGA, 470 m. 638 kHz. 120 kw. — 21. Concert popular. 21.45. Seară de teatru. 22. Ora, Inf. 23.10. Discuri. 24. Concert nocturn: muzică celă.
BELGRAD, 437 m. 485 kHz. 2.5 kw. — 21. Humor. 22. Reportaj. 22.10. Melodi populare. 22.40. Inf. 23. Inf. 23.15 Muzică de dans.
ROMA, 420,8 m. 713 kHz. — 20.25. Plăci. 21. Ora. Inf., Radiojurnal. 21.30. Recital de pian. 22. „La campana sommersa" operă de Respighi. După operă muzică de dans.

VINERI, 11 AUGUST

RADIO - ROMANIA
160 kHz. 1875 m. 150 kw.

RADIO - BUCUREȘTI
823 kHz. 364,5 m. 12 kw.

RADIO - EXPERIMENTAL
32.5 m. 23 MHz. 300 wați

7: Deschiderea emisiunii.
Concert de dimineață (discuri): Două foxtroturi de Shofter; Două tangouri de Llossas; Potpuriu de melodii de Lehar.
Gimnastică ritmică.
Continuarea concertului dimineții (discuri): Potpuriu din „Casa cu trei fete" de Schubert-Berté; Dansul făcliilor de Meyerbeer.
Sfaturi gospodărești și igienice.
Inchiderea emisiunii.
12: Orchestra Frații Stănescu (voce: Ion Luican): Arii românești; Farmecul sirenelor, vals de Waldteufel; Elegie de Glinka; O noapte pe Riviera, tango de Roman (voce: Ion Luican); Dragostea o fi frumoasă, cântec românesc de Ionel Stănescu; N'am să mai plâng, tango de Manzatti (voce: Ion Luican); Lady Hamilton, vals de C. Ionescu; Nu te las în pace, slow de Alexandru Stănescu; Două romanțe vechi; Arii românești.
13: Ora. Sport. Cota Dunării și a barei Sulina.
13.05: Continuarea concertului Orchestrei Frații Stănescu: Primăvara de Mendelssohn; Vânt de seară, romanță de Nello Manzatti (voce: Ion Luican); În cuibul unui vis, tango de Martini (voce: Ion Luican); Trage bobii și ghicește, Patru boi cu lanțu'n coarne și Sârba lui Stoian din Buzău; Dragostea ne minte, tango de Nicu Stănescu; Arii românești ca la Comuna Manga.
13.30: Muzică vieneză veselă (discuri): Melodii vieneze în tact de vals; Potpuriu de cântece vieneze de Hruby.
13.45: Spectacole.
13.55: Continuarea concertului de muzică vieneză veselă (discuri): Cântecul birjarului de Pick și Marș de Lorens (voce: Paul Hörbiger); Potpuriu de melodii vechi vieneze.
14.10: Radio-jurnal.
14.30: Muzică exec. la pian de Strawinsky și Rachmaninoff (discuri): Sonata în si bemol minor („Marș funebru") de Chopin (pian: Serge Rachmaninoff); Capriciu pentru pian și orch. de Strawinsky (pian: Igor Strawinsky și Orch. Straram).
15.10: Actualități.
19: Ora. Mersul vremii.
19.02: Viața literară și artistică în Franța, de I. D. Suchianu.
19.17: Muzică de César Franck (discuri): Preludiu, fugă și variație (orgă: Marcel Dupré); A 4-a fericire (voce Georges Thill); Variații simfonice (pian: Alfred Cortot și orch. filarm. din Londra, dirij. de Landon Ronald); Vânătorul blestemat, poem simfonic (orch. Coyent Garden, dirij. de Eugene Goossens).
20: Prof. Nicolae Iorga: Și autarhie intelectuală?
20.20: Concert de muzică umoristică (discuri): Vânzătoarea de apă proaspătă și Măgărușul alb de Jacques Ibert (pian: Emma Boynet); Serenada lui Polichinelle de Kreisler (vioară: Fritz Kreisler); Marș evreesc de Mihail Jora (orch. filarm. din București, dirij. de George Georgescu).
20.35: SEARA DE OPERA: „PAIAȚE", operă în 2 acte de Leoncavallo (discuri): Distribuția: Nedda: Adelaida Saraceni; Canio: Alessandro Valente; Tonio: Appolo Granforte; Pepe: Nello Palai; Silvio: Leonildo Basi. Corul și Orch. Operei Scala, dirij. de Sabajno.
In pauză: (21.25-21.40): Radiojurnal (I). Sport.
22.10: Radio-jurnal (II).
22.25: „CAVALERIA RUSTICANA", operă într'un act de Mascagni (discuri): Distribuția: Santuzza: Arangi Lombardi; Lola: Maria Castagno; Turiddu: Antonio Melandri; Alfio: Gino Lulli; Lucia: Ida Mannarini; Orch. Operei Scala, dirij. de Molajoli.
23.45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană și italiană.

*

VARȘOVIA, 1339,3 m. 224 kHz. 120 kw. — 21.25: Pentru țărani. 21.40: Inf. 22: Concert simfonic. 23.15: Conf. 23.30: Concert la două piane. 24: Inf.
BUDAPESTA, 549,5 m. 546 kHz. 120 kw. — 20.25: Concert de orchestră. 21.10: Teatru radiofonic. 22.40: Inf. 23: Plăci. 23.40: Inf. 24: Orchestră de țigani. 1.05: Inf.
VIENA, 506,8 m. 592 kHz. 150 kw. 21.15: Concert de seară. 23. Inf. 23.30: Concert de muzică variată și de dans.
PRAGA, 470 m. 638 kHz. 120 kw. 20.50: „Libussa", operă în 3 acte de Smetana. 21.40: Promenadă botanică prin Praga. 22. Inf. Apoi continuarea operei. 0.20: Concert nocturn.
BELGRAD, 437 m. 686 kHz. 2,5 kw.— 19.20: Recital de canto. 20.05: Concert de quartet. 20.40: Ora națiunii. 21: Retransmitere. 21.30: Teatru radiofonic. 23: Inf. 23.15: Plăci.
ROMA, 420,8 m. 713 kHz. — 20.25: Plăci. 21: Ora, Inf., Radio-jurnal. 21.30: Muzică variată. 22: Concert de orchestră. 22.30: Concert simfonic. După concert muzică de dans.

O fabrică de tăbăcărie din Pitești în flăcări

Au ars și mari cantități de mărfuri

Pitești, 8 August

Astă noapte, la ora 3½, un foc puternic a isbucnit la fabrica de tăbăcărie I. Schnaber, din fundătura Costache Negri.

Flăcările, cari amenințau să aprindă și clădirile vecine, au fost văzute de gardianul din post, care a anunțat pompierii și pe locatarii cari dormeau.

Vecinii, alarmați, se uitau îngroziți cum se întindeau flăcările, care se întindeau nestingherite din cauza lipsei de apă și amenințau să transforme în cenușe o bună parte din oraș.

La ora 3.55, în timp ce flăcările luaseră proporții și se ridicau amenințătoare, peste acoperișul caselor, au sosit pompierii, sub comanda d-lui lt. Hagicoli

Pe de altă parte, lumea alerga disperată în toate părțile și telefona la bazinul de apă din dealul cimitirului, ca să se dea drumul apei.

In acelaș timp, parte din asistență, în frunte cu d-nii lt. Varabescu și comisar Drăghici, a năvălit în curtea fabricii, ridicând unele materiale și butoaie cu grăsime, care amenințau din moment în moment să ia foc.

Pompierii au reușit să facă izolările necesare, fabrica fiind inconjurată de foarte multe clădiri de lemn.

Din cercetările făcute de comisarul Drăghici reese că focul a luat naștere dela niște cărbuni aprinși, lăsați sub un cotlon, spre a rămâne apa caldă dimineața.

Focul a fost stins la ora 6.30 dim., după o muncă grea, desfășurată de pompieri.

Pagubele sunt foarte mari, din cauză că a ars întreaga clădire, piei lucrate și brute, coaje și o parte din mașini și unelte.

Credem că acest incendiu va trezi serios pe edilii orașului și va face să se rezolve cu un ceas mai de vreme, problema apei, de care orașul simte mare lipsă.

Inaugurarea cursurilor școalei pregătitoare a Serviciului social din Șendriceni

Solemnitatea. — Asistența. — Cuvântările

In cadrul unei solemnități deosebite, s'a desfășurat Duminică 6 crt., festivitatea inaugurării cursurilor școalei pregătitoare a Serviciului Social din Șendriceni-Dorohoi.

Pe lângă d-nii: profesor C. N. Iancu — directorul acestei școli, Petru Osuhovschi, directorul taberei cursiștilor; Oprișanu, director de studii și: Hazgan, Câmpeanu, Griza și Stănescu, comandanți instructori, se găseau de față reprezentanții tuturor autorităților din orașul Dorohoi și cele din Șendriceni.

Remarcăm prezența d-lor: Gh. Moraite, prim-pretor, delegatul d-lui prefect de județ; av. Alex. Adam, ajutor de primar al orașului Dorohoi; lt. col. Isler, reprezentantul armatei; dr. Găluscă, medic primar veterinar al județului; farmacist Gh. D. Timuș, căpitan I. Covor, protoereu dr. Al. Sandovici, preoții Anuței și Vâscu, d-na Eug. C. N. Iancu, d-nii învățători: Gh. N. Iancu, C. Ursu, D. Airinei, Aur. Hodoroabă, C. Diaconescu-Dersca, Al. Leontescu, etc. Erau deasemenea de față d-nii: Gh. Ignat, primarul comunei Sendriceni și I. Pujină, notar.

Din partea direcțiunei Serviciului Social a fost de față d. director Popescu, din București.

După oficierea unui scurt serviciu religios, săvârșit de un sobor de preoți în frunte cu protoereul Al. Sandovici, răspunsurile fiind date de corul taberei cursiștilor, s'a sfințit steagul taberei și apoi, intonându-se Imnul Regal, se procedează la ridicarea pavilionului, cursiștii cântând rugăciunea.

Părintele SANDOVICI, își exprimă bucuria cu care participă la această solemnitate cerând sprijinul lui Dumnezeu pentru desăvârșirea operei ce se începe și binecuvintează inaugurarea cursurilor școalei.

D. prof. C. N. IANCU, directorul școlii, arată că, rugăciunea de astăzi și sfințirea acestui steag, amintesc evenimentele de acum 23 ani, când sub cutele aceluiași steag, sub comanda gloriosului Rege Ferdinand I Intregitorul, poporul român a plecat pe drumul strângerii laolaltă a tuturor românilor, — dând dovezi lumii întregi că: „Pe aicea nu se trece".

D. GH. MORAITE, prim pretor, în numele adeziei județului, își exprimă bucuria, constatând că înaltele priviri s'au îndreptat spre sat. Numai când sătenii vor fi sănătoși, luminați și scoși din nevoi, țara va putea fi mândră.

D. director POPESCU, din direcțiunea Serviciului Social București, omagiază pe d. D. Gusti, conducătorul suprem al acestei noui instituțiuni.

In numele cursiștilor vorbește tânărul A. PADURE, asigurând pe toți că, tineretul țării a înțeles pe deplin dorința M. S. Regelui și necesitatea acestei noui lupte și că, cu toată bunăvoia vor munci, știind că împlinesc o datorie sfântă și asigură un alt viitor acestei țări.

Domnii abonați sunt rugați ca la orice reclamație sau schimbare de adresă să binevoiască a ne trimite eticheta cu care primesc ziarul, iar spre a fi prompt serviți, la reînoirea abonamentului să lipească pe cuponul mandatului poștal eticheta abonamentului expirat.

Invățăminte din trecut

(Urmare din pag. 1-a)

populația sa. Nu s'a crezut, în 1914, că Rusia țaristă, va pune în luptă o armată cu un efectiv formidabil, care va acționa ca un „compresor" pe teatrul de operațiuni?

Comparația cu „compresorul" a fost popularizată și chiar după cele dintâi semne de slăbiciune și chiar de dezagregare ale armatelor țariste, tot se mai credea în forța distructivă a „compresorului". Dintr'o premiză justă, s'a tras o concluzie falsă. Premiza justă a fost existența celor 100 milioane de locuitori ai Rusiei; iar concluzia falsă a fost, că din cele 100 milioane, 10 milioane formează efectivul armatei combatante. In realitate, numai un sfert din acel efectiv teoretic era instruit, pe când majoritatea covârșitoare a elementelor capabile să îndeplinească serviciul sub arme, n'avea nici cea mai rudimentară instrucție militară. De aceea, comandamentul francez făcuse, în 1915, o propunere celui rus, foarte ciudată, dar într'un scop practic: să se trimeată, în Franța, în fiecare lună, un corp de 40.000 de soldați ruși, spre a fi instruiți de ofițerii și subofițerii francezi. Nu s'a trimis decât un singur lot de 40.000 de soldați bine echipați, dar infectați de virusul revoluționar.

Anglia a intrat în război, cu o armată teritorială modestă din cauza modului de recrutare bazat pe sistemul voluntariatului. Numai după ce s'a constatat, pe front, importanța de a dispune, la timp, de efective numeroase importante și bine instruite, Anglia a introdus, numai pentru perioada ostilităților, serviciul militar obligator, care a dat cele mai bune rezultate. Această lecție a servit și azi Angliei, care, a introdus din timp de pace, serviciul militar obligator, spre a nu se mai repeta aceleași greșeli ca în trecut.

In sfârșit, se mai desprinde din modul cum au fost conduse operațiile pe diverse fronturi, de către comandamentele aliaților, în faza I-a și a II-a a războiului continental, o lipsă de unitate în materie de comandament, care a provocat și ea multe neajunsuri și situații critice.

Iată ce scrie, în această privință, mareșalul Joffre, în memoriile sale.

„Această absență de direcțiune, Înțelegerea a plătit-o printr'o prelungire a conflictului cu doi ani, Rusia a plătit-o cu o revoluție și țarul ei, cu pierderea tronului și a vieții sale, Romănia cu o invazie care a pus-o la două degete de pierderea sa. Se mai adaugă, aventura Dardanelelor, catastrofa sârbă, dezastrele rușilor din 1915! Opresc aci această enumerare. Această lecție va servi oare? Nu cutez să cred.

Dacă un război asemănător va veni într'o zi, se va cădea în aceleași greșeli. Așa sunt oamenii".

Concluziile generale care se impun din cele întâmplate în timpul războiului din 1914—1918, ca și din celelalte războaie următoare se pot formula în câteva cuvinte: pregătirea politică și militară, a unei țări în vederea războiului de apărare, trebue să fie făcută din timp de pace, în cadrul intereselor superioare naționale și a realităților, prin punerea în valoare a tuturor forțelor morale și materiale.

Această pregătire, prin însă-și complexitatea ei și sacrificiile ce le impune, trebue să rămână pe întâiul plan și să nu fie întreruptă, nici chiar atunci când se va produce o destindere trecătoare.

R. SEIȘANU

Pentru combaterea mortalității infantile

Activitatea centrelor de puericultură. — Cum au funcționat cantinele școlare înființate de ministerul sănătății

Ministerul sănătății fiind preocupat de ideia combaterei mortalității infantile, atât de mare la noi, a înființat 720 de centre de puericultură, unde medicii dau consultații gratuite odată și 2 ori pe săptămână. La aceste consultații sunt aduși copiii mici, iar scopul lor este de a asigura o desvoltare normală și sănătoasă a acestora. Cu ocazia consultațiilor se face și educația mamelor, arătându-se modul cum trebue să-și îngrijească pruncii.

Pentru a se veni și în ajutorul celor săraci, ministerul dă fiecărui centru de puericultură 1000 lei lunar, din care se cumpără pentru copii: zahăr, griș, lapte, săpun, scutece, etc. Pe lângă sumele adunate cu acelaș scop de comitetele locale ale acestor centre și dispensare.

In cursul anului 1938, s'au dat 633.106 consultații. Față de bunele rezultate ce-au dat aceste consultații, ministerul pregătește încă 800 de centre de puericultură.

In circulările trimise, s'a recomandat să se dea atenție deosebită educației mamelor, asupra felului cum trebue să-și îngrijească copilul chiar din timpul sarcinei, cum să nască în condițiuni higienice și cum să îngrijească pruncul după naștere. Este dovedit că una din principalele cauze ale marei mortalități infantile la noi, este și lipsa completă de cunoștințe a mamelor în privința îngrijirei copiilor mici.

Afară de consultațiile date la centrele de puericultură, s'au mai făcut 115.000 vizite la domicilii, de către medicii centrelor; 315.000 făcute de personalul auxiliar medical și 30 mii vizite făcute de membrii din comitetele centrelor. Toate vizitele la domiciliu au de scop să se vadă dacă mamele au întețeles și urmează sfaturile ce li se dau la consultații și eventual să completeze educația mamelor.

In afară de ajutorul de 1000 lei lunar, pe care ministul îl dă fiecărui centru de puericultură, d. ministru g-ral dr. Marinescu a făcut apel la fabricile de zahăr, care au răspuns, donând 30.000 kgr. zahăr pentru copii, pe lângă cantitatea de 100.000 kgr. cumpărată de minister în acelaș scop.

Pentru complectarea operei sociale de mai sus, d. g-ral dr. N. Marinescu, ministrul sănătății, s'a gândit și la ajutorarea copiilor săraci în vârstă de școală, în care scop încă din toamna trecută a făcut apel la populație și instituții să contribue la înființarea și întreținerea acestor cantine pentru copiii săraci.

La apelul d-lui ministru s'a răspuns cu destulă însuflețire, realizânduse un fond de 21 milioane lei.

Din suma de mai sus, în cursul anului școlar trecut au luat ființă și întreținut 5346 de cantine, la care au luat masa dela deschiderea până la închiderea anului școlar 164.372 copii. Prefectii județelor au dat un larg concurs operei inițiate de d ministru dr. Marinescu, înființând aproape în fiecare comună câte o cantină.

Fruntașii satelor au apreciat această operă de ajutarea copiilor, contribuind cu bani, muncă și alimente în natură, la susținerea cantinelor.

D-nii prefecți au început să prepare campania de strângerea fondurilor necesare întreținerei cantinelor pe anul acesta.

D. ministru g-ral dr. Marinescu a dat dispoziții medicilor ca, în toate stațiunile balneare și climatice, să se organizeze serbări pentru mărirea fondurilor de întreținere a cantinelor ce vor intra în funcțiune odată cu deschiderea anului școlar

Rezultatul concursului aviatic dela Constanța

Pilotul Șt. Mateescu in fruntea clasamentului

Asupra succesului obținut și a realei propagande făcute aviației prin concursurile de Duminică, dela Constanța, ziarul nostru a publicat la timp dările de seamă.

De astă dată, vom da clasamentul alcătuit de juriul concursului național de acrobație, prin notele acordate fiecărei figuri executate de concurenți.

Au obținut:

St. Mateescu 1787,8 puncte; Cpt. Trandafirescu 1539,8 puncte; Adj. Milu I. 1474,9 puncte; G. Tuțuianu 1351 puncte; Andrei Marulis 1350,5 puncte; Masgras 1101,1 puncte; Adj. Maga 1076 puncte; Gh. Rinjea 798.9 puncte; C. Podgurschi 767 puncte; V. Posderca 633 puncte.

După cum se vede, într'acest al doilea concurs, piloții au luat mai multe puncte decât în primul, de unde s'ar putea deduce un simțitor progres realizat de concurenți la antrenament pe noulle aparate puse la dispoziție.

Șeful școalei c. f. r., d. căpitan Mustață a urmărit cu grije pe 8 concurenți din cei 10, la antrenamentul pe aparatele de acrobație ale școalei.

CLASAMENTUL CAMPIONATULUI CATEGORIEI B.

Clasamentul categoriei B, din seria I, a campionatului național de acrobație organizat de F. A. R. R., pe baza celor două concursuri de până acum, este următorul:

St. Mateescu 2561,75 puncte; Cpt. Trandafirescu 2560,54 puncte; Andrei Marulis 2331,20 puncte; G. Tuțuianu 2277,82 puncte; Adj. Milu I. 2031,10 D. Masgras 1667,47 puncte puncte; D. Podgurschi 1023,86 puncte; G. Rinjea 1306,50 puncte; Posderca V. 988 puncte; lt. Dicescu 441,08 puncte.

Intrecerea capătă pentru viitor un interes deosebit datorită micii diferențe între primii doi clasați.

CUM L-AM CUNOSCUT PE GÂRLEANU

In n-rul 31, de Sâmbătă 5 August, al revistei „Universul Literar", d. RADU GYR publică un foarte interesant articol de amintiri despre duiosul povestitor Gârleanu, sub titlu „Cum l-am cunoscut pe Emil Gârleanu".

In acelaș număr al revistei mai colaborează d-nii: NICHIFOR CRAINIC, ANIȘOARA ODEANU, TRAIAN LALESCU, AXENTE SEVER POPOVICI, V. COPILU-CHIATRA, C. N. NEGOIȚA, G. C. NICOLESCU.

Articole, cronici, nuvele și poezii mai iscălesc d-nii: Victor Popescu, Mircea Mateescu, Camil Armanu, Romeo Alexandrescu, E. Cobzalău, George Voinescu și C. Fântâneru.

Ilustrații și desene humoristice de Voinescu.

Cereți la toate librăriile și chioșcurile din țară.

UNIVERSUL LITERAR

ȘTIINȚA PENTRU TOȚI

Șoarecele pitic

de prof. RAUL CĂLINESCU

Intr'o zi de Mai, mă plimbam pe malul Sabarului, din apropierea Capitalei.

Pe-alocurea, malul pârâului era cutropit de o bogată vegetație de burueni, ce formau desișuri aproape de nepătruns și din care se cățărau în sus, pe bătrânele sălcii scorboroase, tulpini voluble de rochița rândunicii și curpeni sălbatici.

Intr'o poiană a hățișului privirea mi se opri cu interes pe o ființă mică și drăgălașe. Un șoricuț mărunt, cel mai mic din neamul său, făcea niște mișcări ciudate, dar foarte vioaie, pe un fir subțire de iarbă, care se încovoia ușor sub această neînsemnată povară de șapte grame.

Semăna mai de grabă cu o mică jucărie decât cu o ființă în carne și oase. Pântecele șoricuțului era de culoarea laptelui, în timp ce spinarea avea culoarea ruginie a vulpii.

Il privii câteva clipe și observai că era un animaș mărunțel, tare drăguț, elegant chiar, grațios, ager, vioi și foarte îndemânatic.

Mă așezai la câțiva pași pe iarbă ca să-l observ mai bine — și văzui cât de absorbit era de treaba sa: urca și cobora cu cea mai mare agerime, pe firele cele mai subțiri ale ierburilor și burienilor, apucându-se și cu coada, ca să se țină mai bine; ici împletea două fire de iarbă; colo răsucea o frunză în jurul unui pai, dincolo trase cu grele opintiri de un fir până când acesta se frânse și se îndreptă spre lucrul lui.

Treaba aceasta, în aparență fără nici-un înțeles, continuă multă vreme.

După câtva timp de muncă aprigă, observai că șoricuțul lucra la schela unui cuib, pe care tocmai o terminase.

A doua zi dimineața el își continuă treaba din zori, împletind la cuib noui frunze subțiri și căptușindu-l apoi pe dinăuntru cu niște firișoare moi cu vată, destrămate de el dintr'o frunză de grâu, pe care o sfâșiase cu dinții în 7-8 fâșii.

Spre amiază, maistorul se lăsă din lucru și se retrase în scorbura unei sălcii din apropiere, unde-i trase un somn bun

In 2-3 zile cuibul era gata. Dacă n'aș fi văzut cine-l făcuse, aș fi crezut că e un cuib de păsărică Să fi luat lecții, micuț arhitect, dela aușel și dela privighetoarea de baltă?

Căci ca și cuibul acestora, cuibul șoricuțului era solid țesut și se mișca în aer pe firele sale care-l susțineau de-asupra pământului.

Asemenea cuiburi de șoareci pitici se pot vedea și în lanurile de grâu, așezate pe 20-30 fire împletite; apoi la vârful unei ramuri dintr'un tufiș și chiar pe o tulpină de trestie dela marginea unei bălți.

Acest cuib fiind construit în cea mai mare parte din frunzele plantelor care-l suportă, are aceeași culoare ca și ele, deci în genere verde.

El va servi șoricuțului drept culcuș în timpul nopții și mai ales drept leagăn pentru puișorii care-l părăsesc înainte ca frunzele din care e construit, să se pălească și să se usuce și să ia deci altă culoare decât aceea a mediului înconjurător.

*

Pe scară, șoricuțul părăsi scorbura sălciei, se cățără pe toate ierburile ce întâlni în cale-i, și le purecă fir cu fir, ronțăind ici un gândac negru și tare; hăpăind colo o omidă păroasă sau un fluture care tocmai ieșea din crisalida sa.

Intr'un târziu se dovedi că șoricuțul nostru era de fapt o șoricioaică! Căci un musafir nostim, cu aceeași făptură însă mai svelt și par'că mai roșu, apăru din senin lângă ea, dându-i târcoale.

Noul sosit era un bărbătuș care nu-i da pace de fel: o mirosea, chițăia într'una și se ținea mereu după ea, alergând-o nu numai prin tufișul verde al burulenilor dar și pe jos, prin frunzarul mort de anul trecut, care fâșâia zgomotos. Se auziră chiar țipete.

Par'că o luptă aprigă s'ar fi încins între cei doi pitici. Chițăiturile șoricuților și foșnetul frunzarului se întețeau mereu, până când aușelul din apropiere fu scos din răbdări, se enervă deabinelea și începu să scoată și el țipete furioase!

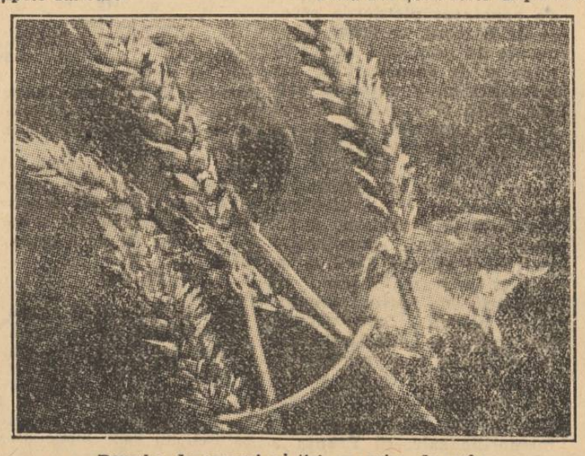

Pereche de șoareci pitici pe spice de grâu
cliseu Douglas English

Două zile ținu acest vacarm liliputan, apoi încetă cu desăvârșire și șoricioaica noastră își văzu mai departe de treburi, căutând prin iarbă, omizi, gândaci și melci, cu care trebuia să-și astâmpere acum o foame năprasnică. Câtevadată sta la pândă în marginea lanului de grâu, pândind lăcustele cu care se ospăta din plin.

Se îngrășa văzând cu ochii mai ales la pântece

Trecuseră vre-o trei săptămâni dela zgomotosul fâșâit prin frunzarul mort.

Două zile șoricioaica dispăruse. Par'că intrase în pământ. A treia zi apăru din nou în ierburi.

Acum ea arăta foarte slăbită și puțin suferindă.

Din cuibușorul împletit de ea cu atâta măestrie, se auzeau niște chițăituri stinse.

Opt puișori, mici de tot, goi de culoare roză, cârni și cu ochii cârpiți, zăceau acum în cuib, unul peste altul.

Mica noastră prietenă, mama lor, îi alăpta regulat și având nevoie de o hrană mai bogată, ea devenise acum mai lacomă și mai îndrăsneață ca oricând.

Un șoarece de câmp tocmai prinsese o libelulă și se pregătea să o mănânce. Dintr'un salt; șoricioaica fu imediat lângă el și-l mușcă aprig de bot, gonindu-l de lângă pradă, cu toate că becisnicul era mult mai mare de cât ea!

Cu o îndrăzneală din ce în ce mai mare, ea șterpeli o molie dela nasul unei broști; apoi prădă cuibul unui bondar — și, dintr'o mușcătură singură ucise puiul de sticlete care căzuse din cuib, fără să țină socoteală de srtigătele disperate ale părinților neastâmpăratului!

Dar ori cât de mult ar fi mâncat, ea nu se mai îngrășa ca mai înainte. Puișorii cereau mereu lapte.

După câteva zile ei începură să vadă și să se miște prin cuib. Ba, unul din ei, mai cutezător, căzu din cuib ca și puiul de sticlete — și fu înghițit de broască!

Nu multă vreme după această dintâi nenorocire, puii erau destul de mărișori ca să iasă din cuib, fără teamă. Unul dintre ei suise pe un fir de iarbă, al doilea pe alt fir și amândoi făceau acolo diferite acrobații și gimbușlucuri! Unul chițăia după mamăsa, ca să-și arate vitejia, altul chițăia după ea cu scopuri mai serioase și anume ca să sugă. Unul își curăța blana cu lăbuțele dinainte, altul ronțăia, cu plăcere, o sămânță! Al treilea văzuse o muscă neagră așezându-se pe pământ — și se aruncase cu atâta furie asupra ei de ai fi zis, că omoară un leu sau un taur! După ce o ucise, o duse la gură cu lăbuțele și începu să o ronțăie, satisfăcut de isprava lui vânătorească!

Intr'un cuvânt toată familia